

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Fredagen, den 20 December, 1771.

Det Tjugende Tredje af Voltairs Bref
om Engelska Nationen, med något
tillägg*.

Det är icke hos något folkslag, icke en gång det
Engelska, där konster och vetenskaper, och
dessas idkare så upmuntras, skyddas och belönas,
som i Frankrike. Man träffar Academier och hundra
Societeter i alla länder, men det är i Frankrike
endast, som verkliga belöningar åtfölja nyttiga
upptäcker, t. ex. i Astronomie, alla delar af Ma-
thematik, Physik, Antiquiteter, Bygnings- Må-
lare- och andre konster. Ludvig den 14 gjorde
sig odödelig igenom flera hit hörande inväntningar,
och den åra, han inlade härmed, kostade honom
ej öfver 200,000 Livres årligen.

Det är underligt nog, då Engelska Parla-
mentet utlämnat en belöning af 20,000 pund Ster-
ling för den, som kunde upfinna longituden, att
det aldrig tänkt uppå att följa Ludwigs exem-
pel, hwad belöande af andra konster och wern-
see

Apeer

* Insändt.

Paper beträffar. Förtjänst belönes änteligen i England på et annat sätt, hwilket ock i wist affseende ländert Nationen til mera heder. En man af wett och insigter är altid wiss om besordran i sit eget land. Addison til ex. hade, om han warit i Frankrike, blifwet ledamot af någon Academie, och, igenom något Fruntimmers recommendation, fäde en pension af 1200 Livres; eller ock kanske blifwet insatt på Bastillen, för det något af hwad han skrifwet i sin Cato, kunnat blifwa ansedt såsom slystande på någon af de Herrar, som suto wid styret af Regeringen. I England blef han likwäl Stats-Secreterare. Newton fick en stor slyla wid Kongl. Myntet. Congreve blef satt öfwer affairerne i Jamaica. Prior blef Plenipot. Minister. Pope kunde, i anseende til sin Religion, icke enligt lagarne bli besordrad til något Ämbete; men han wan dock 200,000 Livres på öfwersätningen af Homerus.

Däremot hotades den store Crebillon en lång tid at dö af hunger i Frankrike, och den störste mans son, som detta landet någonsin hunnet framgifwa, den unge Racine hade förgåtts af elände, om han ej blifwet uptagen af en ibland sin afledne fars wänner.

Ingen ting upmuntrar konsterna mera i England, än den utmärkta högagtning man wisar dem.

Då premier Ministerns eget contrefait icke synes annorstädes än öfwer spisen i hans eget cabinet, lysar Popes wäl i 20 de förnämsta hus i Staden.

Newton hedrades medan han lefde, och sedan han war död täflade de aldrasörnämste at få biskwista hans lif-begångnelse.

I Westminster Abbey ser man mindre efter Konungarnes mausoleer, än de gräswardar, med hwilka et tacksamfolt hedrat deras minne, som bidraget til Nationens ära, af hwad börd och stånd de ock måtte ha waret. Här är et Atthin för Engelske Sophocler och Platoner. Huru många genier hafwa icke blifwet upwäkta af en sådan hy, som här förekommer?

Helt obilligt klandrar man det Engelska folket; för det den stora Actricen, Mrs Oldfield, blifwet i Westminster begrafwen med samma ståt, som en Newton, och ännu obilligare tror man, at det stedd endast därföre, til at liksom förebrå den Fransyska Nationen, det den i lifstiden almänt estimerade Mamsel le Coupreur, äfwen Actrice, blifwet, såsom excommunicerad af Påfwen, med hela sin troupe, begrafwen icke i någon Kyrka eller Kyrkogård, utan ute på et profant fält och i en ohelgad jord.

Gjorde den konsten, til at agera wäl, på en Theater, en Euripides och Sophocles odödeliga? Huru skulle då det Engelska folket kunna utgalra utur sit samfund dem, som på et utmärkt sätt återställa för Almånhetens ögon afwidne älskade stora Hjeltar och Konungar.

Theatern har allestädes och i alla tider haft sine fiender; men ännu större antal af beskyddare, hwartil i senare tider en Garrick, le Kain, en

M:rs Nates, en M:lle Clairon hufwudsakeligen bidraget, hwad England och Frankrike beträffar; hwilkas namn ingenstädes utom bifall nämmas, och, i anseende til Italien, en Signor Senesino och Signora Cuzzoni, hwilka Påswen sjelf icke skulle ha hjerta at utesluta utur Kyrkans gemenskap.

Med hwad föragt bör då icke Munken le Bruns owettiga libell emot Theatraliska spel läsas, och huru nedriga böra icke de i almänhet anses, som ej unna hwad konst det ock må wara, fast än den icke directe stiftar gagn och nytta, sit wärde och tilhöriga beröm, och dem, som söka bringa den samma til sin högd och sulkomlighet.

Ode *.

Först hoppet för of ljustigt år,
 Som mellan oro och beswär
 En torstig själ förnöger;
 Sen kommer tiden med wår lott,
 At några ondt, at några godt,
 Och allas öden röger.

Du tok, som i din yra går,
 Och tusend anslag för dig får,
 Som ingen framgång winna!
 Säg, hwarsför du ej hoppet frält
 På lagom widd; på mindre fält,
 At du fick målet hinna?

* Insändt.

Du

Du kloke, som så lyflig war,
 At winna dit du långtat har,
 Kom hit, jag är nyfiken!
 Kom du, som redan hoppats rätt,
 Kom lär mig äfwen samma sätt,
 At jag ej må bli swiken.

Soliloquium.

På tidens wida haf wårt dolda öde flyter,
 Och äfwen lyckans lopp på nra wågor byter:
 In seglar det i lugn, til sina sälla mål,
 In skakas det af storm; men aldrig binder tål.
 Försynen styret har i sina almagts händer,
 Och efter sit behag det alla stunder wänder;
 Wi weta ej utaf den kosan, som det tar:
 Men utan uppehåll det alltid framåt far.

Göteborgske Wexel-Coursen.

Den 14 och 18 December.

Lond.	64	- -		64	- -	D. R:mt.
Amst.	60	- -		60	- -	M. R:mt.
Hamb.	64	- -		64	- -	M. R:mt.

Stads Nyheter.

Inkomne äro Skepparne Douwe Enbrants
 ifrån Alsborg och W. Thorntoun ifrån Dundie
 med barlast.

Utgångne äro Skepparne Joh. Tuche' och
 Cee 3 Hans

Hans J. Hudeman til Hamburg med fill, Hans
Lamberg til Medelhafwet med järn och fill, samt
Anders Hög til Dunkirquen med järn, fill och
Öst-Indiska waror.

Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen äro ifrån den 1 til
den 18 Dec. födde 8 Goffe- och 6 Flickobarn. Wigde
Handelsmannen Herr Pauel W. Fris samt Enfan
Fru Ulrica Wetterman: Timer-Gefällen M. Kan-
berg samt Pigan Stina Ryberg: Sjömannen
Jonas Lundberg samt Pigan Anna Swensdotter:
Mur-Gefällen Lars Jonsson samt Pigan Stina
Harberg: Härads-Skrifwaren Herr W. Sjöberg
samt Jungfru Maria Lundholm: Klensmeden Mä-
ster Nils Halling och Enfan Elisabeth Starchelia:
Döde gamla Pigan Karin Engelbrechtsdotter,
65 år, af tårande sjukdom: Högaren Nils Nord-
ling, 72 år, af ålderdom: och 18 barn af fitthosta,
maggsuka, måsling, tårande sjukdom, bröst-feber,
okänd barnsuka och slag.

I Lyka Församlingen födde 2 barn. Wigde
Glasmästaren Joachim Christian Haebel och
Jungfru Anna Maria Ekedom. Döde Herr Tho-
mas Sibbald, och 3 barn.

Rundgdresser.

Sjuk- och Begravnings-Cassans ledamöter
påminnas, at nästa Måndag efter Jul, som blif-
wer den 30 i innewanande månad, kl. 2 efter mid-
dagen, hålles, på wanligt ställe, första Dwartals-
samman-

sammankomsten för instundande år 1772: wid hwilket tilfälle af hwar och en wederbörande äfwen betalas 3 Dal. S:mt för 3ne lik, nämligen: Hökaren Anders Andersson, Sjömannen Anders Burmarck samt Skepparens Jurgen Lorens Lundgrens Enka.

På Kongl. Påst. Contoiret härstädes, finnas Lottsedlar för December månad uti Upsala samt Carlscrona Lotterier til wanligt pris.

Den 17 nästkommande Januarii kl. 10 före middagen blifwer uti Marstrands Stad, igenom entreprenad, Auction utbjuden, en ny bygnad af träd til Sjö- och Landtuls-hus, enligt däröfwer uprättad ritning och förslag. Om wilkoren, med mera, lemnas närmare underrättelse hos Magistraten i berörde Stad.

Den utom Drottninge-porten belägna för detta Herr Jacob Karstedt tilhöriga egendom Gumme Ron kallad, är til salu eller at hyra, och kan genast tilsrådas, när om wilkoren, med Herr Peter Bruuns öfwerenskommes.

Den trykta Dragnings-listan för 2dra Classens dragning uti Stralsundska Lotteriet, är ankommen, och kan beses så wäl på Herr Johan Schus Contoir som Beursen och Caffé-huset; hwarjämte til Lott-egares underrättelse lemnas, det appellation til 3dje Classens dragning bör ske inom den 24 uti innerwarande månad, wid lottens förlust, och kommer för hwarje lott at betalas 18 3 fjerdedels pies eller Dal. R:mt i appell. Tredje Classens

Classens dragning sker den 30 uti innevarande månad.

Med wederbörligt tillstånd upføres nästa Fredag den 27 December, eller 3dje dag Jul, en Concert af tvåanne Italienske Musikanter, Bröderne Colla, hwilke tractora i högsta fulkomlighet 2ne rara instrumenter Colascioncino och Colascione kallade, hwarmed de lärut höra sig wid snart sagt alla Håf i Europa til fulkomligt nöge. Concerten blifwer blandad med Italienska Conserter, Simphonier och Solos. Den sker på stora Rådstuga-salen, och börjas kl. half 5 efter middagen. Billeterne kosta 2 Dal. S:mt, och finnas på Børsen samt wid ingången til Concerten.

För en årlig man är en liten handåre-båt på strömmen bortkommen, den som den samma kan til råttta skaffa, har nögaktig wedergålning at förwänta.

På Kongsgatan wid östra Hamnen äro 2ne rum lediga at för någon Ungkarl mot hyra tilträdas. Widare underrättelse kan fås hos mig.

Hos Bokbindare = Aldermannen Lundbergs finnas til köps allehanda nya böcker, samt smärre rolige piécer, enligt skrifna Cataloguer.

Prånumerationen för Spionen i nästkommande år upbåres nu af min fringwandrande Mercurius. Han tror sig nu ej til at lemna en styfvers båtre köp än i förlidet år. Ho wet om icke waran blifwer alt båtre och båtre?